

Glagol.

Ves nejevoljen je prišel gospod učitelj iz šole domov. Vrgel je knjigo na mizo in pričel trdo hoditi po sobi gor in dol, mrmrajoč in govoreč sam s sabo: »Le kaj jim je, tem otrokom, da se jih glagol ne prime? Saj vendar ni nobene težave, in bi četrto-razredniki morali razumeti kakor dvakrat dve. Človek stori vse, kar more, pa je vse skup bob ob steno, ne gre pa ne gre! Četrtič jemljemo, pa je, kakor da si zraku govoril. Če to ni nemarnost, zabitost, potlej ne vem, kaj je.«

Tako se je razburjal gospod učitelj in nadaljeval svojo pot iz kota v kot.

»Pa, ko bi bili vsaj v drugih predmetih zato boljši! Kaj še! Povsod gre tako, da je Bog pomagaj. Kaj bo, če pride gospod nadzornik in vidi to revščino. Najbolj prav napravi, če ga sploh ni...«

Obstal je sredi sobe in razmišljal nekaj časa mirneje in treznejše o tem, kaj bi in kako bi, da bi otrokom zlezel glagol v glavo. Treba storiti nekaj prav posebnega, nekaj povsem izvrjno zanimivega, poučnega ali smešnega ali karkoli.

Pa si je domislil nenadoma, da imajo baje nekje v Nemčiji za take otroke čudotvoren lijak, ki z njim vlivajo v mlade glavice vso učenost in modrost. Ne bil bi napačen tak lijak tudi pri nas! Morda bi ga dobili iz Nemčije po pošti?

No, korak za korakom jo je primahal naš gospod učitelj v mislih iz Nemčije naravnost na Rusko. Tam je pa on že prej enkrat bil. In zdaj mu je padlo v glavo, da je tam nekje slišal ali bral prav zanimivo zgodnico o glagolu. Nasmehnil se je sam sebi in

sklenil, da tudi svojim učencem pove tisto zgod-
bico — — —

Drugi dan se je vnovič prepričal, da otroci glagola še ne razumejo. Vsevprek so mešali, in le malokdo je zadel pravo. Tedaj nenadoma vstane izza mize in pravi: »Poslušajte, otroci! Nekaj lepega vam bom povedal.«

Glej, ves razred se vzdrami, odpre oči in usta in pripravi ušesa, da posluša.

Učitelj pa začne: »Svoje dni, ko sem bil na Ruskem, sem bil navzoč v nekem razredu. Obravnavali so ravno glagol kot mi zdaj. Pa se onih otrok tam glagol menda tudi ni hotel prijeti bogve kako, tako da je učitelj vzrožil in planil med razred ter zavpil naglas napol srdito napol v šali: Glagól jěst takája častj réči: bolván upál s péči, natknúlsja na kol, obrazoválsja glagól. To se pravi po naše: Glagol je tak govorní razpol: Glavan je padel s peči dol, nataknil se na kol in napravil se je glagol.«

Razred se je zakrohotal na vsa usta. Vse se je treslo in pokalo, in klopi so ropotale. In še je moral gospod učitelj povedati to smešnico, in spet je zabučalo po vsem razredu.

Tedaj se nenadoma odpro vrata, in v razred stopi gospod nadzornik. Malo nejevoljno pogleda učitelja in učence, ki se pa mahoma zresnijo. Učitelj pa se je zmedel in pobledel. Brž se je opravičil pred nadzornikom in mu povedal, kaj je vzrok veselosti in smeha v razredu.

Nadzornik ni nič odgovoril na to. Samo zamislil se je za hip, nato pa velel učencem, naj sedejo. Učitelju pa je naročil, naj vpraša, kdo si je smešnico najbolj zapomnil. Vse roke so se dvignile in se zazibale kakor mlado drevje v viharju.

Neki navihanelec je ponovil smešnico in jo spretno zasukal po svojem okusu: »Glagol je tak govorni razpol, če glavan pade s peči dol in se nasadi na kol, se imenuje to glagol.«

Drugi učenec poizkusi povedati pravilo o glagolu. Na to pa povzame učitelj:

»O kom govori smešnica?«

»O glavanu.«

»Kaj se je zgodilo s tem glavanom?«

»Padel je in se je nataknil...«

»Kako se imenujejo torej besede: pasti, natekniti se, če povedo, kaj se je z osebo zgodilo?«

»Take besede so glagoli.«

»Katere besede so torej glagoli?«

»Glagoli so besede, ki povedo, kaj oseba ali reč dela, ali kaj se z njo godi.«

»Tako je! In to si zapomnite, otroci. — Ponovi ti...!«

Pri branju in iskanju glagolov iz berila je šlo gladko, da se je učitelj čudil in nadzornik kimaje odobral.

Tako so učenci osvojili glagol na smešen način. Če pa je kdo pozabil, so ga drugi brž spomnili smešnice o glavanu, ki so si jo zapomnili bolj kot vse drugo ter jo sčasoma seveda tako prestrojili, da se je slišalo še bolj po domače, in sicer: glagol je taka reč, če glavan pade v peč, se nasadi na kol, postane nov glagol.

